

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто пост. шльм. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописи не звертаються.

ПЕРЕДПЛАТА В КРІЮ:
Місцеву 4-00 год.
Часову 12-00 „
Почтовою 24-00 „
Річну 48-00 „

ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці 1 долар,
Франції, Голландії, Бельгії 30 фр. фр.,
Італії 7-50 год., Німеччині 7-50 год.,
Швейцарії 3 ш. фр., Чехословач-
чині 30 ч. к., Румунії 150 лев., Бу-
гарії 7-50 год., Австрії 7-50 год.,
Земля адреса 1 год.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-26.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Нагліий суд над учасниками нападу на пошту в Городку.

КІНЕЦЬ ТРИГОДНЯ РОЗПРАВИ.

Відгомін убивства пок. Т. Голушка.

Прок. вважає, що не вільно промовчувати справу убивства пок. Голушка, тому, що обв. Білас уже на са- ній розправі покликаний на справу пок. Голушка, як на маневр, щоби дістатися на суд присяжних. Вкінці не можна тої справі оминати з уваги на припис закону, що каже перевірювати минулину обвинувачених. А щоби цю справу остаточно висити — оголошує внесок на пересудування Олексі Буні, який знаходиться у слідчій в'язниці.

Обор. д-р Л. Ганкевич звертає увагу, що точка ко- дексу, яка торкається минулини обвинуваченого і на яку покликаний прокуратор, торкається виміру кари, а не вини підсудного.

Обор. д-р Ст. Шухевич протестує, щоби в той спо- сіб підсудувати українському громадянству вбивство пок. Голушка, яке українське громадянство від себе відкидає. Справа в Городку є відома у порівнянні зі справою Го- лушка. І дійсно: справа Голушка стає головною справою, в справу нападу на пошту в Городку, для якої скликано нагліий суд, сходять на задній план. Справа вбивства пок. Голушка занадто зв'язана з польсько-українськи- ми відносинами, щоби її переплутувати при іншій справі. Якщо трибунал допустить внесок прокуратора на до- каз, що Данилишин і Білас убивали Голушка, — оборона пропонує контрдокази. Данилишин промовив дівчі: «Чора взяв на себе вину вбивства пок. Коята, яким за- черчені візантійно Мотки. На перерві оборонень спитав свого клієнта, чому він не зробив, щоби до історії не перейшла легенда, оперта на фальшивому візантійно, що українці вбили Голушка».

БУНІ.

Трибунал рішив допустити свідка Буні на доказ, що вбивство пок. Голушка було ділом ОУН. Щодо інших висиски — рішення прийде потім.

Свідок Олексі Буні, 21 літ, робітник у Трускавці, 7 клас нар. шк., сидить тепер у слідчій в'язниці під заки- дом співучасті в убивстві пок. посла Т. Голушка.

Знає Данилишина і Біласа від 1928 року. Спершу пізнав Біласа у „Пласті“. Чи належав також до УВО — не відповідає. Чи Білас належав до ОУН — належав. Про акти терору від місцевих членів ОУН не чує. Під- час убивства Голушка був портіром у віллі СС. Сау- лебниць. Про те, хто убив Голушка, в який спосіб і за- що — Буні мовчить.

Чи Білас записував свідка — не відповідає. Чи стріляв з Біласом — не відповідає. Чи говорив з Бі- ласом про Голушка — не відповідає. Чи напередодні вбивства Голушка бачився з Біласом — не відповідає.

Не пригадує собі, коли пок. Голушка мав виїхати з Трускавця і не знає нічого про таємничу телеграму, наслідком якої Голушка рішив приспівити свій виїзд.

Свідка виводять зі салі при великому порушенні на салі. Загадав трагічної смерті пок. Голушка длаше не розповідає.

СВІДОК-СВЯЩЕНИК. ПОТРАСАЮЧИЙ ПЛАЧ.

Свідок о. Микола Киндія, гр.-кат. парох з Верні. З свого дому побачив юрбу людей, які гналися кудись. Пішов погланути. Почув, що це погоня за „бандитами“. Швидко почув стріли. З горбця побачив одного чолові- ка на землі. Тоді мерщій одбіг і кричав, щоби люди жити не били. Оподалік на полі лежав другий. Люди кричали „бити, забити“, „суд їх відмінити“, а вони Роз- киді сплять“. На селіха підлізувалися теж з паличками, коли він боронив лежачих. В одному моменті той, що лежав ближче, прочунав. Обидвом текла з голови кров, кинді мав закривавлену руку. Прочунав і другий. Вони відбігли, а вони себе під руки, поцілувалися, відступив- ти від горбця і один з них сказав: „Ми випраємо за У- крину. Не бийте нас!“ (У тому моменті Данилишин, якийсь дихом з усіх обвинувачених, зокрав ру- ками обидва і голосно зоривав. Білас пригорнув його до себе, самому йому слово текли із очей, а Данили- шин на грудях свого сестринця длаше хитав).

Люди — оповідав длаі свідок — замовкли, відсту- пили й не знали, що робити. Тієї хвилини не забув до- сміти. Почав вести хлопців до грот. урзу. По дорозі в длаі поліції забрали хлопців фірмою геть.

Розправа скінчилася в 9.30 год. вечора. Люди роз- ходилися в плачем Данилишина в своїх очах і вусах.

ЧЕТВЕРТИЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ.

Вчорашній драматичний кіл розправи кавав гро- мадно вийти відсудувачам судової салі. З другого бо- ку поліція скріпила контролю карт вступу. Навіть зна- вче контролюючим журналіста мусить формально ви- казуватися своїм легітиміаціям. Перед 9-ти год ранку інспекцією переводить особисто городський староста д-р Каймув, який потім прислухується розправі. На салі є теж нач. воевідського відділу безпеки Соханський, я- кий — зрештою — майже весь час прислухується роз- праві, та ще якісь урядові особи.

ПСИХІАТРИ ВТРАТИЛИ ЦІКАВОГО ПАЩЕНТА.

Трибунал відмовив внескою оборони піддати Мо- тки психо-аналітичним лікарським дослідям. Допустив доказ з відчитання слідчого зізнання Біласа. Длаше рі- шив пересудувати тих свідків, які доказують, чи Білас переходував у себе дома зброю. Відкинув додаткових свідків прокуратора.

ЩЕ ПРО ПОГОНЮ.

Свідок Янів Мелетий, літ 23, греко-като., з Вернія пов. Жидачів. Зізнає по польськи. Був тим, який перший допоав відсудувачам Данилишина й Біласа над Дністром та відсудувачам Данилишина револьвер. Збігів не бив. Зло- ганяючих було яких 150 осіб. Пізнає Данилишина й Бі- ласа.

Свідок Іван Бовдур, греко-кат., секретар громади Розваді. Зізнає по польськи. Завазив двох незначних людей піти до грот. урзу й вигітимуватися. Опо-

Не забудьте, що найдлаше до дня 25. грудня п. р. мусите викунити свою будинкову полісу у

Т-ві Взаимних Обезпечень „ДНІСТЕР“

у Львові, вул. Руська ч. 20.

на 1933 р., бо інакше обезпечення Ваших бу- динків перейде по закону в цілости до П. З. У. В.

мів про погоню. Данилишина й Біласа пізнає. Пізнає Данилишина як того, що стріляв до нього. Хто ранів Андрухова, не знає.

Обв. Данилишин: Чи пан свідок стріляв? Свідок: Так. Я мав револьвер і стріляв, ознаваючи відсудувачів зупинитися.

На цій підставі обор. д-р Гаушкевич стверджує, що відсудувачі відстрілювалися від погоні, а не стрілявали по- гоню.

Свідок Станіслав Курасінський, літ 21, римо-кат., за- діл. слюсар у Миколаєві. Зустріг утікачів на заліз- нці під Миколаєм і кавав їм зійти з нього. Втікачі послухали й пішли длаше в напрямку Розваді. Ба- чили длаше погоню. Пізнає обидва. Данилишина й Біла- са. Стріляв Данилишин.

Свідок Михайло Федик, літ 21, греко-кат., парубок із Черкас. Зізнає по польськи. Каже про погоню. Нічого нового до справи не вносить.

Свідок Панько Бобеляк, греко-кат., старший гос- подар з Черкас. Зізнає по українськи. В його хаті Білас і Данилишин сиділи й відпочивали. Чистили черевки й перемалювали пачоки. Пачоки змішались, жінка свід- ка зараз ввирала їх, поліція їх потім забрала. Чи чи- стили куртку не бачив. Бачив, що були сильно обтриса- ні болотом. Питали, де Миколай і Стрий. Какали, що походять зі Сколового. Данилишина й Біласа пізнає ли- ше по штаних і обуві, зате ані не пізнає.

Данилишин питає з гумором: А що, ми мали маски? Свідок: Та де, ніяких масок не було.

Свідок Розалія Бобеляк, літ 38, греко-кат. Сильно зворушена, починає плакати. Зізнає по українськи. Під- час візанні на ліці сірі, предсудави каже їй подати во- ду й крісло. Грошей від хлопців за хліб і молоко брати не хотів; за отримані гроші докупав у сусідів молоко. Хлопи самі показали гроші (1 зол. 20 сот.), також ка- зали господарі затримати собі пачоки, які Данилишин передопагував. Лише обвинувачених не пізнає, бо бачив їх у сутинку (не була б год. веч., а в селянській хаті сві- тав Бігдась).

Ці два останні свідки, пара Бобеляків, заплідзують по собі найкраще вражіння: так і видно, що це ті сірі „старої дати“ українські селяни, білі, але чесні й робо- тливі як свідок самого розв. в длаі в'язниці.

ТАЄМНИЧА ВІЛЛЯ.

Свідок Юзефа Найдєк, літ 43, римо-кат., власник дому при вул. Шимонівчів 9, де — на анюсу — одну окрему кімнату вишайня був пок. Юрко Березинський. Це було 26. листопада. Спровадився того самого дня. Кімнату згодив за 40 зол. зі світлом і паливом, два б зол. зведатку. Зараз виїхав, кавав, що за два длаі верне і привезе решту грошей за коїрне. Швидко після того, як Березинський виїшов, питали за ним два люди, з- сильним зростом на лиці, якісь дуже збідовані. Це не був ніхто з обвинувачених. Більше свого нового коїр- ника вже не бачив. Пізнає покійника на фотографії, яку показує предсудави. Пізнає теж його дерев'яну ва- лізочку.

Свідок Марія Ярош, літ 51, римо-кат., сестра Юзе- фи Найдєк, мешкає у сестри. До справи нічого нового не вносить. Нікого конспіраційного вібрания не зау- важив.

ПОЛІЦІЯ.

Свідок Марція Салда, літ 39, римо-кат., командант пост. у Миколаєві. Приймав утікачів на дорозі до Мико- лаєва. Пізнає Данилишина й Біласа.

Данилишин: Чи ви мене бачили, чи ні? Свідок: Ні, я вас не бачив. Я кавав вас скувати.

Обв. Данилишин: Це ви були, що мене зараз у пер- шій хвилині відрали пачоком у лиці? Свідок: Так.

ПРО СТУДЕНТА КУСПІСЯ.

Свідок Еміль Коваль, літ 20, греко-кат., студент тор- гов. школи у Львові, присягав по українськи, але зізнає по польськи. Мав рідику у Розваді й доїздив туди Критичного дня приїхав до Розваді вже після того, як зломили Данилишина й Біласа. Вернувшись до Львова стрінув випадково на дворі студ. Куспіся, який заврой- нував йому продажу студентської шапки. Мабуть та зустріч з Куспісем стала причиною, що поліція звернула увагу на Ковала й що він наїшовся на розправі у харак- тері свідка. Про справу нічого не знає, нікого з обвину- вачених не знає.

Свідок Ева Куспіс, літ 43, греко-кат., селянка з Ставчан, мати Михайла, студента з III року торго- в. школи. Зізнає по українськи. Сня доїздила до Львова до школи. 30. листопада приїхав до дому, як звичайно, під вечір, швидко лег спати. В ночі поліціянт Дембін- ський прийшов до хати перевірити, чи сніє дома. Наз- раном прийшов арештувати його і сні свідка сидить до- сі у слідчій в'язниці. Нікого з обвинувачених ніколи не бачив. Ніхто з сина не бував.

Обор. д-р Шухевич стверджує шляхом запитів, що між Михайлом Куспісем та пол. Дембінським була во- рожища через якийсь досенсний Михайла Куспіся з Дембінського. Мих. Куспіс висідав на стації у Галичній Наварі, а не у Ставчанях, бо у Наварі мав одну лекцію і тому мав зали. зичку на ліній Львів—Галич Наварі. Зрештою, від стації у Галичній Наварі до хати Куспіся у Ставчанях не дуже далеко.

Свідок Петро Куспіс, літ 17, греко-кат., зі Ставчан, брат студента Михайла. Зізнає по польськи. Покійного Березинського ані Старика по фотографії не пізнає. Ні- кого з обвинувачених ніколи не бачив. Про відносини між братом і полка. Дембінським нічого не знає.

Свідок Роман Лепчик, літ 32, римо-кат., мгр. прав, у Ставчанях. Знає Михайла Куспіся. Стверджує, що 30. XI ранком виїхав до Львова. Коли вернув, не знає. Ба- чив разом до Львова, по дорозі говорили про антижар- діські ексцеси. Куспіс, якого ніхто про це не питав, хвалявся перед свідком, що має у кишені револьвер і показував крізь кишеню колюбу. Кавав, що це марка „Orgete“, яку має лише німецька райхсвера й ОУН. Хвалявся теж, що може мати рушну гранату.

Свідок Конодійський, галицький, римо-кат. Знає студ. Куспіся. Куспіс показував йому револьвер 7.66. Кавав, що має тільки один набій і просив свідка, щоби про- дав йому набоя. Свідок не жодився. Свідок має револьвер такої самої системи.

Свідок Марія Галчери, кастерка на стації Обро- шин. Знає з лиця Мих. Куспіся. Куспіс не купував ні- коли білету, бо мав карту шкільну.

Свідок Мартин Фалдичан, римо-кат., заважничник. Куспіс показував йому револьвер.

Свідок Анна Паника, уч. II. о. тоог. школи, гр.-кат.

літ 18, а Галиної Наварії. Знає Мих. Куспів. Виділа у нього револьвер тому два місяці. Хотіла оглянути револьвер, але Куспів сказав, що це не є зброя для дітей.

Свідок Йосиф Медвідь, літ 48, гр. кат., залізничний робітник у Галиній Наварії. Куспів не знає, видів тільки його алака. Не видів його 30. XI, щоб він їхав зі Львова до Галиної Наварії.

Свідок Петро Васюник, гр. кат., студ. 1 року технік, 21 літ. Не знає, хто брав участь у нападі. Знає студ. Куспів. Бачив його 30. XI, поплудні. Стрінув його на вул. Льва Саліти коло філії Техніки. Це було поплудні. Розмовляв з ним про експеси; кузи п'яний Куспів — свідок не знає.

ГРОШІ

Свідок Мих. Романішин, 26 літ, гр. кат., краєць, замешкалий у Пустомитах. Ішов з Надаїрию попри село Поршну. Зійшов над рікою напечник з грішми в корчах вішники. В корчах лежав напечник і плаш. Свідок бачив брата ті грішні відразу, тому пішов до тестя і швидко з сином тестя вернув, взяв напечник, а плаш лишив. Дома перерахували гріші. Було 970 зол. у біжоні. За порадою майстра тестя по кількох днях відніс напечник на постерунок до Пустомит. Напечник зійшли між Галиною Наварією та Пустомитами.

Обор. д-р Шухевич усталює докладніше місце, де свідок знайшов напечник з грішми.

ЩЕ ПРО КУСПІВ.

Свідок Томаш Косцельний, літ 37, римо-кат., командант постерунку в Оброшні. Після арештування Куспіва знімав на постерунок, що вийшов 30. листопада в год. 9 рано до Львова, був на політехніці, був в якійсь реставрації і вернув до Галиної Наварії коло сестої вечором, а в год. 8 вечором був вже дома. Родина потверждала також, що Куспів вернув до дому коло год. 8-ої вечором.

Свідок Іван Лепчак, 22 літ, ст. III року прав, римо-кат., мешкає на стації у Галиній Наварії. Знає Куспіва. Видів його 30. XI рано на стації в Гл. Наварії і разом приїхали до Львова. Чи відїхав Куспів назад і коли, того не знає.

Далше предсідник відчитує зізнання Константого Схиппенца, залізничного робітника в Розваді. Коло год. 10, побачив двох підозрілих людей, дав знати на-завантажувачів стації.

ЛИХОВІСНІ ЗІЗНАННЯ.

Предсідник відчитує протоколи зізнань Василя Біласа, складених у Львові перед слідчим суддею. Обв. Білас Білас признався в тім зізнанню до вбивства Голука. Мотивація була організатором ОУН в Трускавці, але його не записав. Записав його й Мотик Гнатів. Дістав револьвер "ФН". Від Бунія чув, що замешкав там якийсь Голуко, який мав бути ініціатором пацифікації. В два дні після того, як Гнатова звільнили з першого арештування, домовилися з ним, щоб видістали від Бунія докладні звістки, хто це такий Голуко. Буній достарчив білет Голуку. В кілька днів потім Гнатів сказав Біласові, що Голуко є дійсно ініціатором пацифікації і що команда УВО делегувала його, Біласа, та Данилишина, щоб вони вбили Голука. Білас довідався, що Голуко не має зачати рачиняти на ніч дверей з коридору і то-му найкраще зробити на нього атентат у його кімнаті, нічю. Приказ виконати замах Білас заміс Данилишино-ю, дав йому теж револьвер від Гнатова; сам мав револьвер, який оберховував у себе від ОУН. Дату 29. VIII. визначили разом з Гнатовом. Про те, що Голуко має замір вийти на 30. VIII., довідався від Бунія. Переодягувся у шопі у Данилишина. Відтіла пішла якоюсь вулицею, підставили під парканом пансіону СС. Службовиці. Побачили Бунія, який теж пішов Біласа. Бунія сказав, що Голука нема, бо не світилося в його кімнаті. За хвилину Буній вернув і сказав, що Голуко вже в дома, бо його вже освітлено. Тоді Білас з Данилишином, обидва з піднесеними комірками, у кашкетах увійшли до пансіону. Ввійшли на 1. поверх. Постукали до дверей, почули голос "прошу". Ввійшли. Голуко лежав з ліжком. Коли обидва вийняли револьвери, Голуко закрив рукою лице. Скільки стріляв віддали, не пам'ятає. Вибігли на коридор, потім вибігли на вулицю і побігли вул. Стебницькою. Стрінули якусь постать з чимось білим на голові. Галали, що це поліцаїт і хотіли стріляти. Показалося, що це якась жінка. Дісталися безпечно до дому.

Зробили замах удайки, а не впаперо. Оглядаючи потім револьвер ствердив, що є лише 2 набой, з чого виходить, що стріляв 4 рази. Про спосіб вбивства Голука оповідав потім Бунієві, Гнатову і Мотиків. Гнатів зисловив Біласові одволення від імені команди ОУН як добре виконання замаху...

Зізнання Біласа дуже широкі. Відчитування їх трі-має цілу годину.

БІЛАС ПЕРЕЧИТЬ.

Білас заявляє, що всі ті зізнання є "ділковитою неправдою". Ще перед тим, як складала ті зізнання, по-ліція предлажала йому зізнання Мотики, в яких були ті самі подробиці, якими він, Білас, покористувався у своїх зізнаннях, щоб відістатися перед суд присяжних.

Предс. відчитує протокол нахили у помешканні Обв. Біласа, в хаті його сестри, кількох револьверів різ-них марок і калібрів.

ПЕРЕД СУД ПРИСЯЖНИХ!

Обор. д-р М. Глушківський вносить прохання справу Данилишина і тов. на звичайну судову доручу. Подлякується на закон що нагад суду. Не вважаючи за справу об-

рою справу вбивства пок. Голука встали на цьому за-лому суді розглядається. Тому, що ту справу розглядають краще зі справою Горюха — оборона вносить передати обі справи судові присяжних.

Прокуратор противиться цьому. Про справу вбивства Голука говориться тому, бо про неї знавався Білас. На справа не є предметом розгляду акту обвинувачення, і буде це предметом окремої розправи. Вона не має стати теж підставою для присуду і карі. Але розглянути ві-дний обвинуваченого Біласа треба було, щоб виробити собі погляд на дотеперішню діяльність і ролі обвину-ваченого Біласа в Данилишина в ОУН.

Обор. д-р В. Старосольський звертає увагу, що факти в, що Біласа в Данилишина слухають у справі вбивства Голука, як обвинувачених, а в ніякому іншому харак-тері. Вбивство Голука є ініційоване обвинуваченими і вони перед ним закидом бороняться. Закон допускає відчитання зізнань підсудних тільки тоді, коли підсудний не притавує собі своїх зізнань, або їх змінив. В даному випадку відчитання слідчих зізнань Біласа в справі Го-лука є найкращим доказом, що Білас стоїть під обвину-ваченням також щодо вбивства пок. Голука.

Обор. д-р Шухевич прилучується до внеску попе-редників.

Предс. Заповідав рішення трибуналу на потім.

ЩЕ ОДИН ВІЗЕНЬ НА САЛІ.

Ярослав Білас, літ 20, гр. кат., студент Господ. Ака-демії в Подєбралзах. Не в своєму Василя Біласа. Перебу-вав тепер у слідчій в'язниці. В справі нападу на почту в Горюку не знає нічого сказати. Чи передав якого листа Коссакові й щодо інших питань предсідника — відма-ляв відповісти.

Обв. Коссаков заявляє, що свідка вперше побачив у слідчого судді підчас конфронтиції. Свідок потверджує це. До ОУН не належав. На поліції — як видно з відчитано-го протоколу — признався до передачі листа й подав його зміст. Тепер відхилює це. Чому тоді слав такі зізнання — не може ніки сказати.

НАГЛЯН СУД ТРІВАЄ ДАЛЬШЕ.

Трибунал по нараді рішив відмовити вніслові оборо-ни на передачу справи судові звичайному, тому, що по-ліція після переведення цілої розправи, на основі цілості вислідів доказової процедура можна буде прийня до ви-спонку, чи треба справу передати іншому судові чи про-голосити присуд.

ХТО РІШАЄ У СПРАВАХ ЕКСПРОПРИАЦІЙ?

Обор. д-р М. Глушківський вносить в імені обв. Коссака відчитати з актів справи за участь у дробовицькому "Пла-сті" в 1931 р., що тодішня розправа проти Вас. Біласа і тов. і розправа проти Коссака відбулися в іншому часі і через оту справу вони не могли понайтиватися. Але д-р Сибієвський може, як свідок ствердити, що Коссака Біласа воєнім не знав. Офіційні знання в українських революц. конспіративних справах — пп. Іванів, Сохан-ський або Тилько — можуть ствердити, що тільки крає-вий командант ОУН рішає про експропріаційні напади. Коли навіть правда, що обв. Коссака був членом ОУН або й навіть якийсь місцевим командантом, то він, Коссака, ніяк не міг знати про те, чи буде експропріаційний на-пад, та ще й про його подробиці. Далше оголошує вні-сок переслухати студ. Романа Барановського, тепер у слідчій в'язниці, на факт, що Барановський фальшиво об-винувачив Коссака в убивстві пок. Голука, а суддя для особливих справ Скужинський в Варшаві може це потвер-дити. Це останнє дуже важне тому, що існують різні осо-бисті моменти поміж молодими людьми, які мають ім-взаємно собі закидати різні злочини.

Прокуратор згоджується лише відчитати акти про-цесу в справі "Пласту". Офіційного зв'язку у справах ОУН тут не треба, бо коли навіть у справах терористичних на-падів і експропріацій рішає краєвий командант ОУН, то не своє рішення і наказ передає до відома закріпленим чле-нам ОУН за посередництвом нижчих чинників організації, а то через повітового чи районного команданта. Щодо Барановського, то він сидить від березня п. р. у слідчій в'язниці під закидом убивства комісара Чеховського і не-має ніяк же ту справу суди вирішувати.

Обор. д-р М. Глушківський підтримує свої вніски. Косса-кові закидають, що саме він знав, що в Горюку буде збройний напад на почту з усіма можливими наслідками такого підприємства і тому сидить перед нагаєм суду. Внісок оборони має на цілі по тому ослабити, якщо чи опроркнуті, доказуючи внісненням офіційних автори-тетних осіб, які в таких справах виступають у суді як акаві, що підпалдні чинники ОУН не бувають інформо-вані заздалегідь про поважні акти терору. Також Барановський має зв'язок з цією справою, бож Барановський зізнався про вбивство Голука і зізнався про обвину-ваченого Коссака. Коли прокуратор внамає, що не можна користати з депонічного та свідства (Барановського), то не треба було теж відчитати протоколу зізнань Біласа і з депонічного свідства в справі Бунія, чи радше вби-ства пок. Голука.

На тому розправу перервано до 5. год. пово.

ВСІ ВНЕСКИ ОБОРОНИ ВІЛКИНЕНІ.

Трибунал відмовив переслухати як свідка обв. д-ра Сибієвського. Відмовив переслухати свідка Барановського і свідка суд-дю Скужинського. Допустив лише відчитати судові акти про справу Коссака за обвинувачення до "Пласту".

"РІЧЕВІ ДОКАЗИ"

Предсідник розпачує різні запечатані науочні а-ктури з речами, наданими при ревізії. М. ім. пачпан в пок. Березинського кілька мал. міст яких чомусь то була й мана Туреччини Як "річеві докази" показують закріпавлену маску і ковпирень, вилитий в убитого Бере-зинського. Деякі речі мабуть помилково спактовані в пу-меровані, бо обвинувачені не планували ніби своїх частин гардероби, кинжол то-що. Глядачі бачать напечники, в якому найшли біжон. Витягають "небесачні" пачтохи, які — як мові — свинув був Данилишин у хаті Бубе-ляків. Порухення вилитице шойно малий арсенал — ре-вольвери різних марок і величини в набой — розложений на столі трибуналу. Чимало всичили забрали при ревізії в якого-то Степана Папа: віділи в чому вони тут най-шлися, ніхто цього не пояснює. Ціла безліч вистріляних дусок та найдових куль у поштовому будинку в Горюку.

ДО ВБИВСТВА ПОК. ГОЛУВКА ПРИЗНАЛОСЯ БА-ГАТО ОСІБ...

Тому, що більша частина розправи була присвячена вбивству пок. посла Талія Голука і тому, що прокуратор пояснював, що по справу розглядали, щоб перевірити вірогідність зізнань Біласа, вийши в тих самих при-чли, а яких трибунал відкинув внісок оборони на переда-чу справи звичайному судові — оборона вносить:

Переслухати радника варш. воєводства Казимир-Іванова на обставини, що в серпні 1931 року краєвим ко-мандантом ОУН був Роман Оушко; посла Михайла Мат-чала, що Роман Оушко був заскочений звісткою про вбивство Голука і не мав сил для наплетування т.то вчинку; міністра Перацького і віце-мія, Окладковського, що уряд відповів був перед роком на пос. інтерпеляцію до-прядного відома, що обвинувачі вже атовлено і вони ста-нуть перед судом: Губена, Крисна, Вутрина й Кубілян-ка, що всі вони чотири призналися були до вбивства Го-лука, перекладає Вутрин, з яким перекладає локаліну елію у Трускавці: Яна Крупу, комісара поліції, на дтлаз

Хто не вміє користати з права — той не вар-та його мати. Використайте закон з 31. липня 1924 р. і переведіть ШКІЛЬНИЙ ПЛЕБІСЦИТ за українською мовою навчання!

що вищеназвані, особливо Вутрин, призналися до вби-ства Голука — також з подробицями, відчитати уривки всіх польських часописів за весь місяць після убивства пок. Голука, що скрізь назавс там про всі ті подроби-ці вбивства, які подав Білас; переведення докуау з інз часописів потрібне ще для зв'язання депутатської брелливости Мотики; переслухати Н. Медзла, ком. поліції у рускаві, що коли він арештував Вутрина, Крисна і тов., то вони перед ним призналися до вбивства Голука і він зробив у цьому напрямку донесення до Львова; переслухати Микозу Вередку з Трускавці, на доказ, що в моменті вбивства пок. Голука обв. Данилишин наго-дился з його; переслухати цаню Августину Сірак, що ні-що з нестваженими, які не знали звісту дещиці, що й отримав Голуко, не знав і не міг знати про замір пок. Голука вийти 30. листопада м. р. з Трускавці, хто це знав і від кого ця звістка пішла у світ — цього треба шукати йде.

Обор. д-р О. Марітчан вносить: переслухати названого вже команданта поліції у Трускавці Мезала, що при пур-шому арештуванні Василя Біласа Білас виклав своє ай-бі і його пустили на волю; Осипа Сарабая та Володимира, Нав в Марію Біласа на доказ, що Василь Білас у моменті вбивства Голука нагодилися йде, ніж у айбі СС. Служ-бевиці. Д-р Марітчан притавує, що одиою в підставі по-літичного судівництва є не базувати присудів на зізна-нях самого підсудного. Оборонсь заявляє, що обороні далше підтримує своє становище, що справа вбивства Голука вимагає окремого детального й всестороннього розгляду. Хто знає, чи наслідки цього наглого суду дозво-лять так докладно розглянути справу вбивства пок. Го-лука, як це можна би зробити без отих наслідків, пра перерванні розправи й передачі актів звичайному судові.

Д-р Л. Ганкевич пропонує покликати на свідка д-ра Бірна зі Станиславова, на доказ, що обв. Жураківський лікувався у нього на поважну мелугу серія і що при та-кому зворушенню, як підчас стрілянини у Горюку, — Жураківський дійсно міг засліпнути на атаку серця.

Прокуратор усім вніскам противиться, ближче сво-го становища не мотивуючи.

Обор. д-р В. Старосольський: Оборона ствершу из-галі противилася розкладові тут справи вбивства пок. Голука. Тоді п. прокуратор доказував потребу цього і трибунал прихилився до його аргументів. Тепер оборо-на помилкується на тодішні аргументи прокуратора і жадає, щоб трибунал, допустивши частинний розгляд справ, допустив решту доказів, які саме пропонує обо-рона. Коли оборона ставить проти признання одного об-винуваченого, признання до того самого злочину чоти-рьох інших людей, то це такий доказ, якого на розроз-ві про вбивство пок. Голука поминути не вально. Вні-сок оборони є не лише формальним вніском. Він має на увазі також національно-політичну справу, яка ціка-вить мільони громадян обох національностей.

Обор. д-р Глушківський: Коли дозволено прокуро-рові доказувати правдивість зізнань Біласа, то хай бу-де дозволено й обороні ще сподобався застосовувати,

Манджурський конфлікт перед комісією девятнадцятих.

Комісія девятнадцятих під проводом Картона де Вір веде переговори з представниками Китаю та Японії, по закінченні яких протягом кількох днів справу мають перенести на загальні збори Союзу Народів. Проект резолюції опирається головним чином на висновках комісії Літона, якому має бути висловлена подяка Асамблеї. Комісія запропонує також запросити до остаточних переговорів і представників Америки та Радянщини. Переговори мають бути

закінчені 1. березня 1933 р. Основою наладнання манджурського конфлікту має бути широка автономія Манджурії під суверенністю Китаю. Висловлюють побоювання, що Японія не пристане на таке поладнання манджурської справи, бо воно означало би скасування самостійності Манджурії, визнаної вже Японією, тим більше, що японська делегація згідно з останніми інструкціями з Токіо тримається знов гострішої тактики. (Укр. Бюро в Жен.).

Горе Лемківщини.

Оживлення в діяльності „русских“. — Кампанія за православ'ям. — На якому тлі виросло православ'я на Лемківщині? — Православна акція і польські чинники.

Від кількох місяців виступили ваші „русські“ до рішучої боротьби „бути або не бути“, не заставляючись, який у дійсності вислід принесе ця боротьба. По кількох відах та нарадах кидаєшся до праці в народ. Брак політичних ідей кидає їх в обійми православної пропаганди, бо православ'я вважають останнім своїм спасінням — вдержанням свого стану поєднання на Лемківщині. Горлицький повіт до недавня був вільний від православної лаяви. Останніми часами вдарили москвофіли на найважливіші села в Горлицькій (Усте Руське, Висова, Ждиня), як осередки культурно-освітньої праці, і стараються всіма засобами втягнути населення до православ'я.

Цьогорічна кампанія православ'я зачалась від *Регетова Нижнього*. Викликала його заборота місцевого пароха, аби в церкві не співав хор, зладжений доморослим дяком, що про спів і диригентуру має дуже слабе поняття. За *Регетовом* пішло *Сквітине*, село на перехрестній дорозі, що веде з радочинсько-чорно-пильського православ'я до православ'я, закоріненого в селах бувшого грібівського повіту. Батьошки, переїзджачи одні до других, відпочивали в тім селі і при відпочинку апостолували в користь православ'я. Зайшов там якийсь мандрівний батьошка й осів у селянина Андрія Юрковського, рідного брата місцевого учителя, котрий є головним проводирем місцевого православ'я. Він то агітує по околиці селах за православ'ям. На „вселенковській“ візді у Горлицях 16. X. ц. р. зібрав групу селян, що мали рішуче домагатись від візду поладити справу православ'я на Лемківщині, а передовсім внести до влади домагання віддачі православним церков і парохіяльного ґрунту в тих селах, де громадини вже перейшли на православ'я. Однак справа не повелась. Аравжери візду, бачучи демагогію маси, відсунули цю точку на мить, а вичерпавши програму нарад, алегко розійшлись, лишаючи на салі самих крикунів. Дивна річ, що на тім візді головним аравжером був о. Кирило Чайковський, греко-католицький священник, який м. ін. у гострій формі покоряв православним батьошкам (було їх 3-ох), що не ведуть ніякої культурно-освітньої праці в народі. Згаданий Юрковський став пропагатором православ'я і в сусіднім селі *Колотні*. Він підшукав собі двох помічників: Цимбалду і Поляка — прибуду до села, які вночі лазили по хатах і змушували погрозами, то обіцянками вписуватись на православ'я — мовляв, цієї осені ціла Лемківщина стане православною, а тоді діставимо церкви і ґрунти. А як не перейдуть, то мовляв, заведуть по церквах органи. За тими двома селами пішов наступ на Усте Руське. У тім селі, де священник поглядів „русских“, вайшло православ'я пригожий ґрунт... Заїзники кажуть, що всю акцію веде там потайки Антін Гумецький, місцевий „матадор“, при помочі Савчака і Пудіча. В Усте Руським рух затримався і кишить. Що з цього вийде — ще не відомо.

Наша суспільність замало цікавиться цими подіями на Лемківщині. І нічого дивного, коли самі очевидці не стараються схопити цього руху, увійти в його причини і знайти на нього лік. Духовенство Лемківщини *заслонює собі очі перед цією аномалією в нинішніх часах* і потішається надією, що якось воно все перешумить. У дійсності треба би схопити причини православного руху, тим більше, що кидає яскраве світло на політику деяких наших сусідів супроти нашого народу.

На яким тлі виросло православ'я на Лемківщині?

З часів боротьби за церковну унію з Римом відомо нам, що в дієцезії перемиській був один єпископ гр.-католик, а другий православний. Не диво, що в цих сторонах православ'я найсильніше утвердилось. Унія не зробила земна католиком і не могла того зробити, бо слово „католик“ дефінітує він зі словом „поляк“. Зрештою тільки (як всі тодішні руси) творили зорхи, чим

приняли унію більше формально — в душі були ще довго православними. До того прийшов ще й момент національний. Відродження нашого народу слабі тільки проміння сладо за Оян. Народовецька партія і не пробувала там шувати прихильників. Відтята від середовища гірська околиця Лемківщини, не маючи ніяких комунікаційних шляхів зі Сходом, *жила своїм життям*, байдужим на всякі народовецькі чи релігійно-національні прояви. Духовенство було там майже виключно „руске“ й уважало слово „православний“ за нерозривне з вірою, яку визнавало.

В тім дусі виховувалась Лемківщина до недавня. *Католицького церковного життя лемко не знав*. Приступити раз у рік до сповіди, прийти в одні свята до церкви — то ціла його християнська практика — практика православних. Пастирських листів наших владик майже ніколи в церквах не читали, заряджень не виконували. Не диво, що лемко, заскорушли у консерватизмі, лишився й по нинішній день „твердо православним“.

Нараз він почув, що є католиком. Забрали йому його найсвятіше слово „православний“ з літургії. Прийшло 300-ліття смерті св. Йосафата. Заряджено ювілейні свята, місії тощо. Лемко, котрий ніколи не чув від своїх духовників про того святого, а насичений агітаційною літературою з Америки проти особи святого, заворушився. Недовірливо глядів на своїх священників, мимовільно віддаляючись від них, вважаючи їх вже не тими духовниками, що були колись. Обов'язко-

НА СВЯТА. НА СВЯТА.

„Той з настроїв святочних
Добрий спомин має,
Хто **Маковського** з Крушвиці
Вино пам'ятає!“

вий цілібат у перемиській єпархії причинився теж немало до захитання довіри до церковної влади і того духовенства, що прийшло працювати між лемків на місце колишніх, можна сказати, чисто православних священників. Славні роди Мохнацьких, Дуркотів, Хилків і т. д. зі своїми національно „русскими“ переконаннями, а релігійно православні — зникли; по них прийшли переважно цілком національно українці, релігійні католики — і зміть стратили в очах своїх вірних довіри. Лемко обурився, почався відрух. У поміч прийшла Америка. Нема майже хати на Лемківщині, звідки не раз дві і три особи не бувають в Америці. Там перейшли вони всю релігійну боротьбу. Одні, розумніші, пізнали, чий це був інтерес православ'я; менше свідомі ще більш укріпились у своїм православ'ю. Тепер вони дома, бо в Америку не пускають. І роблять релігійну суматоху, а підсичують їх земляки з Америки матеріальними обіцянками.

Ось тло, на якому прорисовується лемківське православ'я. Треба було тільки малої іскри, щоб вона стала пожежою.

Агітація йшла жваво. Дрібничкові непорозуміння між духовником і парохіянами ставали безпосередньою причиною переходу одні парохії за другою на православ'я. Так було літ тому 6—8. Тепер дещо вже інакше. Первісно причини були чисто релігійні. Згодом прийшли ще й ліби національні.

При кімні треба сказати дещо і про становище влади. По візні Лемківщини обсаджено майже в цілості молодими священниками, котрі в деяких парохіях розвинули національну освітню працю з молодим поколінням на тлі народовецьким. До помочі прийшло їм подекуди українське вчительство, яотре, як кажуть „русские“, *вдавало* як

З ДНЕМ 20. XII. 1932.

відчиняє

КООПЕРАТИВА „ТРУД“ ТАКОЖ І

ДЕШЕВУ РОБІТНЮ

літочих і жіночих суконь при шкільних вартатах.

Ціни за роботу літочих суконочок від

1—4 зол.,

за жіночі домашні блюзки, шляфроки і домашні суки від

4—7 зол.,

суки від

6—18 зол.

ди у повсюдних часах через брак учителів „русских“. Ця праця була деяким органам влади не до вподоби і „русским“, котрі побачили, що їм усувається ґрунт під ногами. Одинок твєрдия „русских“, Лемківщина, мовляв, українцяється. Вдарили у давні тривоги.

І діються різні речі. Деяких учителів перенесли до корінної Польщі а для священників українців існує „пташек в кляте“, себто православ'я. Деякі польські круги явно підтримують православ'я серед лемків, добачуючи в тому скорше й винародовлення в користь польського елементу. Зрештою лемко — це по їх рецепті поляк, з котрим, мовляв, варшавяк легше порозуміється, як з кашубом чи куявком (слова горлицького інспектора Стеранки), треба тільки розбудити в нім польський патріотизм, в чому їм на перешкоді українське духовенство та вчительство. І тут виходить страшна іронія. Лемко втікає на православ'я, аби не винародовитися, не спольшиться, а багато поляків пре його на православ'я, аби його лемки спольовізувати. А ті, що малиб йому отворити очі, *ще більше їх заслонюють і за юдин гріш горюють душою своїх односельчан*. Агітатори горляють: „Переходіть на православ'я, бо інакше церкви заміняють вам на костели, дітям вам винародовлять“. А нещасні не знають, що саме православні духовники на Волині учать у школах релігії по польськи, а в прав. духовній семінарії викладають теж по польськи.

Горе тобі бідний і темний лемку, але тричі горе і ганьба тим твоїм проводирам, що для наживи ведуть тебе до національної руїни і смерті, роблять тебе погноєм чужої культури, віддають на поталу чужих впливів.

Греція зменшує збройні сили.

АТЕНИ (ПАТ). Уряд заповідає значне зменшення кількості збройних сил з ошадностевих оглядів. 6 полків піхоти має взагалі перестати існувати. 7 дивізій перемінять на бригади.

Рада Малої Антанти.

БІЛГОРОД (ПАТ). По останнім зібранні міністрів закордонних справ Малої Антанти в днях 18 і 19. ц. м. видали спільний комунікат, у якому стверджено, що в часі 4 засідань міністри Малої Антанти розглядали загальну політичну ситуацію, при чому у всіх порушених справах ствердили повну згідність поглядів, зокрема також у справі розбюрення і становища в Женеві. Для досягнення наміченої мети конференція рішила покликати до життя Ради Малої Антанти, зложеної з 3 держав, як перманентний орган, що матиме за завдання охорону інтересів тих держав. Рада буде збиратись тричі в році для розгляду положення. Одночасно зорганізовано постійний секретаріат. Перше зібрання Ради відбудеться в лютому 1933 р. у Женеві.

Для англійських безробітних.

ЛЬОНДОН (ПАТ). Палата громад ухвалила додаткові кредити в сумі 19 мільонів фунтів на акції боротьби з безробіттям.

Що каже през. Гувер.

ВАШИНГТОН (ПАТ). През. Гувер вичисляє у письмі держави, що доконали вплати грудневої рати, і держави, що не заплатали, при чому підкреслює, котрі з них не мали змоги заплатити. Описав Гувер переходить до справи європейських зброєнь, які — як стверджує — примушують Злучені Держави видавати на озброєння більше грошей, ніж перед війною. Злуч. Держави — каже даліше Гувер — увівши мораторію, зробили жертву значно більшу, як котрабудь інша держава. Гувер противиться всяким анулюванням довгів. На закінчення висказує Гувер погляд, що добрий вислід світової конференції в господарських справах залежить у значній мірі від попереднього перестудіювання справ довгів.

А. Пясецький С. А. Краків

Фабрика чоколяди

Радянська шпіонажа в Фінляндії.

Політична поліція викрила широко розгалужену комуністичну шпіонську організацію в Фінляндії, що працювала для Радянщини. Уважено 16 осіб, між ними кілька осіб були учнів "Червоної Офіцерської Школи" в Ленінграді, і так званої "Високої Школи для меншин заходу". (Укр. Бюро в Жен.).

ДЕМОНСТРАЦІЯ ІТАЛІЙСЬКИХ СТУДЕНТІВ ПРОТИ ЮГОСЛАВІЙ.

РИМ, 20. XII. ПАТ. Часопис "Мессаджєро" повідомляє, що, з приводу демонстрацій у Падю в Далматії, в Анконі італійські студенти й були воєнні добровольці зробили велику маніфестацію. Похід рушив в напрямку порту, де стояли на якорі два югославські пароплави. Поліція маніфестантів розігнала.

Самогубство сина Оскара Штрауса.

МОНТЕ КАРЛЬО (ПАТ). В однім з тутешніх готелів пробував поповнити самогубство 22-літній Ервін Штраус, син славного композитора Оскара Штрауса. Він зажив велику давку якогось средства на сон. Стан його дуже важкий.

ЛІКАР Д-Р О. БАРВІНСЬКИЙ НА ВОЛІ.

Повідомляють нас, що арештованого тому два дні лікаря д-ра О. Барвінського випустили на волю.

НОВИНКИ

— Приймаю як давніше в моїм Заведенні при уду. Сикстуський ч. 17 від 9—113—8. Нас. 1-4.
— Українська робітня футер Юліана Глушечького, Львів, вул. Коперника 16. П. пов. Тел. 54-46. 744-?

— Черевники, кальози, снігівці, пантофлі і всяке інше взуття купуємо виключно в "КОМЕТІ", Львів, Ринок 21, Станіславів, Сапінська 10.

— "Distinction" косметичний кабінет, Львів, вул. Коперника ч. 42 а. П. пов., телеф. 72-18. Виконує всі косметичні заходи (усуває зморшки, вигладжує і відмолоджує черу, усуває плями, лопотки, веснячки, червоність шкіри та ін.) чисто індивідуально. Уживає найновіших метод найліпших косметичних засобами, під гарантією нешкідливими. Ціни дешеві для П. Т. урядничок та студенток знизка. Години прийняття від 10—14 та від 15—19. 996 4-10

— Спільне засідання всіх секцій Наукового Товариства Шевченка у Львові відбудеться в понеділок 26. грудня в год. 10-тих у канцелярії Товариства.

— Особисті вісті. Юліан Воробкевич із Білобожичів дістав у політехніці в Данцігу диплом будівельного інженера. У познанському університеті дістали: Василь Бережанський титул магістра економії, Любомира Білобрам і Богдан Субельний титул магістра фармації, Роман Скошополь титул інженера лісництва.

— Подільський Музей у Тернополі. Пишуть нам: У статті п. н. "З наших музеїв" ("Діло" ч. 278. з 15. п. м.) не було згадки про Подільський Музей, заснований на весні цього року при кружку Т-ва "Рідна Школа" в Тернополі і розміщений в одній із кімнат будинку, який є власністю тернопільської філії Т-ва "Просвіта". Музей цей загально відомий і єдиний на території Поділля, нараховує сьогодні вже понад 1000 предметів із археології, історії, культури, етнографії, геології, палеонтології і фотопластики. Поділля поруч предметів загального значіння (старі друки, воєнні пам'ятки, нумізматики і т. ін.). Адреса: Музей Т-ва "Рідна Школа" в Тернополі, вул. Мицкевича ч. 11.

— Це теж добра поголоска. Кружляє поголоска, що мистковий податок має бути переіменований на податок на мистецтво.

— Неправне побирання відсотків. Найвищий Адміністративний Трибунал видав осуд, у якому каже, що лодська Каса Хорих, побираючи відсотки за зволікання у висоті 24 проц. річно, за які 6 проц. — поступала неправдо.

— За душегубство поштаря. У Вадовичах задушено на смерть слюсаря Маріяна Бернєшкова, за те, що вбив І. п. м. поштаря. Президент його помилував.

— Таємниче пропала. Тому три тижні жінка Польського, який за замах на радянську амбасу у Варшаві перебуває в тюрмі, зникнула в таємничий спосіб.

по учас: у великій виборі безконкурентній поди сметанкової, мочочної десертної чоколади, як також різносортині карамельки і цукри. Не шумною рекламою, подарунками, витини виробами, приладженнями а гарантованих аналітичних хочемо здобути призначення вишайших коз, даючи одночасно своїм виробам приступні ціни.

— Застрілили двох поліцаїв. В місцевості Казімежі в бендзінському повіті злодії застрілили революцерами, які вкляли на постерунку в Лудайка і Мігася.

— Сніг у Зауценіх Державах. Від 17. п. м. Нью-Йорк засипаний снігом; снігом покрите все попришало 40.000 робітників, щоб очистити вулиці від надмірного снігу.

— Річні вісті. Папський нунцій у Мадриді, кардинал Тедескіні, передав еспанському уряду письмений протест проти підпалів церков і монастирів, які почалися в Іспанії від 11. травня цього року. — Радянський уряд рішив почати переговори з фінансовим комітетом Ліги Націй на тему грошової допомоги, яка могла би спричинитись до наладнання нормальних економічних відносин у Румунії. — Гувер вибирається у довше подорож по південних океанах, коли тільки закінчить усі формальності, зв'язані з його урядовими. — У Ліверпулі помер посол сер Джемс Рейнольдс, один із найбільших представників багатого промислу в Англії. — Відомий швейцарський ботанік д-р Герман Христоскінч 100 літ і як досі нормально працює науково. — На французько-бельгійським кордоні перевезли контрабандою брилянти, що пробувала 180.000 фр. — У Столбцях виміняють політичних в'язнів між Польщею і СРСР. — Державний кат Франції Дайблер, що має 72 роки їде на пенсію, бо хорий на серце; під його рукою 258 голів упало на гільотині; його наслідником буде його зять Опретт, електротехнік. — Губернатором ватиканської держави буде сестринка папи інженір Франко Ратті. — У Букарешті померла 122-літня жінка Ліна Фльореа; її наймолодша правнучка має 18 літ. — В околиці Рязані робітники найшли в ріці Оці череп мамута, дуже добре збережений.

— Найбільша філадельфічна вистава буде цього року у Відні від 24. червня до 9. липня. Участь у виставі бере 38 держав і 130 міст.

— Небудене самогубство. У Вашингтоні повісився на пластовім поєсі 12-літній Роберт Гльвер, що мав в Америці славу чудесної дитини. Його універсальний талант, передчасно розвинений, зверну на себе увагу вчених і спеціалістів у різних ділянках. Хлопець видав незвичайно дозрілі дві збірки поезій і займався вже поважними фізикальними та хемічними дослідженнями. Найстрашніша подорожня в усьому: його мати — відома дітячка у царині дитячого виховання.

— Ірландська монета. Лондонський "Дейлі Мірор" приносить звістку, що ірландський уряд має намір викарбувати власну національну монету — ірландський долар. Той долар буде об'єднаний 6 мільйонами фунтів стерлінгів, які підійме уряд із Англійського Банку.

— Антисемітська організація студентів. Студенти будапештського університету влаштували свято 10-літніх засновни антисемітської організації. Вони пішли походом вулицями, до них приєдналось кілька тисяч осіб із публіки. Демонстранти зупинились перед палатою регента Горті, який звернувся до них... із привітною промовою.

ДАРМ

2 ЗНАМЕНІТІ НОЖИКИ ДО ГОЛЕННЯ "САЛЬФЕРС" тому, хто купить 5 шт. за 1.— зол. тільки Перфумерія С. ФЕДЕРА, Львів, Сикстуська 7.

Почтові висилки відвратно.

— Коли скінчиться криза? Форд виздоровіавши відповів, що для Америки вона вже починає кінчитись. Відома париська вішунка пані де Теб, що ворожить світові напередодні кожного нового року річні благодати та нещастя, теж мусіла забрати професійно голос у цій справі. Ці пророцтва каже вона у гіпнотичній трансі. Отже у словинні серпня 1933 трапиться якась така шалена подія, після якої підніметься поважний поступ в економічних справах.

— Виміна торгівлі. У Берліні появилася нова форма торгівлі: виміна продаж. Повстали крамничі, де можна вимінювати один предмет на другий: пальто на грамофон, образ на казу, совги на книжку — в усіх можливих комбінаціях. Що більше: є контори, де можна вимінювати одноразові платки на предмети необхідні

го вжитку. Дають лекції чужинних мов за обід, минають авто за сніданок, пропонують стару одіж за щонебудь. І таким робом "іде інтерес".

— Німці зрікаються авт. Американська статистика авт стверджує, що Берлін займає восьме місце між столицями світа щодо кількості авт. Берлінська управа вибудувала в останніх роках прегарні вулиці саме з огляду на автовий рух і радила над ріжними проектами перебудови вулиць. Тимчасом прийшла криза і всі ці плани стали зайві. Практичні берлінці зрікались люксової їзди в користь скромної підземельної авіації, трамваїв, або власних ніг.

— Звичайна зустріч трьох королів. Лондонська преса звернула увагу на одну цікаву спенку: три королів зустрілись випадково на другій сторінці в однім ресторані. Була це англійська норвежка та данська. Дві чужинки приїхали до Лондону за різдвяними орудками і самостійно їх полагожували, як звичайні дами, що не мають до пошуків ні секретарів ні "майордомусів". Та ще більшою сенсацією була одна подорожня стоянці. Данська королева попрощалась раніше, щоб оглянути славну вежу "Тавер", колишній замок англійських королів. Норвежка повірила, що така освіта дварда VII, не могла досі такої пам'ятки старовини. І була така здивована, що говорила це так гого, що стільки особам, аж звістка про всю цю зустріч пішла у світ.

Д-Р А. ГРЕЧАК

ординує тепер Потоцького в ЗОЛОЧЕВІ (біля почти).

— Член королівської рідні промисловцем. Внук шведського короля, колишній князь Ленінгарт, що переіменув собі прізвище на Бернгогте після подружжя зі звичайною смертницею, некорсарського роду, почав самостійно працювати. Він відвідує у Стокгольмі велике торговельне бюро і сам його веде. Коли треба, він їздить для полагоди своїх інтересів як коміонер.

— Хмародери із паперу. Американські архітекти кажуть, що у найближчій будучині пічнуть будувати дома з паперу. Хмародери теж. Папір, що заступить камінь і вапно можна буде перетворити у своєрідну цеглу у сполучі з дерев'яною смолою. Така цегла матиме силу цементу.

— Англії і криза. У Лондоні появилася книжка "Соразвадження митних комісарів і акціоніків". Під таким звичайним заголовком автор докладає цифрами, які великі зміни зайшли у звичках англіїців під впливом фінансової скрути. А саме за один рік число приватних собак зменшилось на 100.000. У Лондоні щежують заставні крамничі і підприємці, що позичають гроші на векселі та на гіпотеку. Крамничі з лодськими рушницями і всякими лодськими приладами мають щораз менше клієнтів. Англіїці, завзяті мисливці, відрікаються від лодів. Також щежають із багатих домів традиційні камердинери і їх заступають звичайні служниці-ділчата.

— Різдвяна традиція в судах. В Англії існує прегарна традиція. Перед Різдвом в усіх судах поводяться з обвинуваченими по християнські. Святе Письмо займає тоді важливе місце, ніж кодекс. Із лондонської преси беремо зразки такої християнської поведінки. Перед судом стає подружжя пара, що не платила за кімнату і власник хоче їх, згідно зі законом, вислати. Ці бідаки мають шестеро дітей. Суддя рішає, що свято можуть вони ще провести у старій хаті, хоча власник дістав право їх вислати негайно. Безробітний українець пальто. Він виправдується, що не мав грошей і мусів це зробити. Суддя вибає йому це "з нагоди Різдвяних свят" і прешає, щоб на майбутнє не крав. Встає прокуратор і додає: "Це пальто було моє. Обвинувачений може залишити собі його. Це мій дарунок для його рідні на Різдво".

— Радянські російські енциклопедії. Головна редакція "Великої совітської енциклопедії" — як повідомляють "Ізвестія" — видасть 1933 р. 10 томів: 6 чергових і 4 другого видання перших томів, уже вичерпаних. Два томи в друку і два приготавляються; 25-й том вийде ще перед новим роком. "Мала енциклопедія" в 10-томах розійшлась у 150.000 примірників і буде передрукована маюмо в 1933 р. але з перебі-

вами і доповненнями. У 1933 р. вийде 4-томова „Технічна енциклопедія“, друкуються чергові томи „Літературної енциклопедії“ і на 15-ліття червоної армії підготовляють 2-томову „Військову енциклопедію“.

— Ваші добрі знайомі складанки П. К. О. вислать сьогодні до Вас Шан. Передплатники разом з часописом. Просимо довго їх не затримувати, а виповнивши надати на пошту та відослати до „Діла“. Хто має ще які довги за часопис нехай сплатить ще цього року, щоб на рік 1933 міг стати справжнім передплатником.

— На добру пам'ять Матері бл. п. Михайлини Шеховичевої зложили на мої руки Вп. п. през. Ільїна і Шеховичів і д-р Дм. Левицькі 100 зол. на поміч для безробітних українців. За благородний дар щиро дякую. — о. Л. Куніцький, парох катедри св. Юра.

НЕ ЗДАВАЙТЕСЯ НА ОСТАННІЙ ЧАС.
але вже тепер масово замовляйте шкільні декларації з домаганням української мови зазначити в школі і переводити шкільні плебісцити по всіх українських громадах, де є польська або українська школа! Пишіть до Правної Секції при Головній Управі „Р. Ш.“ у Львові, ринок 10, або до Книгарні „Рідної Школи“ у Львові, вул. Сикстуська ч. 20.

З МІСЯЦЕМ ГРУДНЕМ кінчимо рік. Чи вирішили Ви вже довг по кінець року? Чи призначили Ви бодай одного передплатника на новий рік з поміж Ваших знайомих?

ШАХИ.

Т. У. Ш. у ДВОХ ОСТАННІХ СЕЗОНАХ.

Як ми вже вчора про це згадували, міжклубні змагання в шахах за мистецтво Львова закінчилися у неділю 18. п. м. Табеля мистецтва після верифікації змагальців представилися ось-так: Гельм 91 п., ТУШ 82 п., СЖУ 76 і пів п., Гетман 68 і пів п., Чорні 66 п., ЛКШ 63 і пів п., Рекорд 62 і пів п., ВКШ 62 п., ТШЛ 6 п. (остаточно за віддачу 60 конферів без гри).

Як бачимо, ТУШ, хоч у другій половині змагальців виступило в сильному ослабленому складі, бо без інж. Федюка, д-ра Лебедовича, пос. Біляньського, Онушка і Туряньського, а часто і без д-ра Матюшенка та інж. Черника, зуміло безпосередньо удержатися на другому місці. Вже такі відсутності нових осіб давалися сильно відчувати, бо резервові гравці не все зуміли заступити гідно своїх попередників.

Для цікавих подаємо нижче поодинокі висліди ТУШ весняного сезону, коли до українського клубу здобув мистецтво, і висліди з другої рунди: Гельм 5 і пів п. — 4 п., СЖУ 6 і пів п. — 3 п., Гетман 5 і пів п. — 4, Чорні 6 п. — 5 і пів п., ЛКШ 6 і пів п. — 6 п., Рекорд 6 п. — 5 п., ВКШ 8 п. —

7 п. Як бачимо, в першій рунді ТУШ не програв ні одній змагальці, зате у другій рунді отримало в Гельм і Гетманом по в пункті.

Слід налітиса, що наші шахісти в найближчій весняній сезоні зберуться знову разом та відберуть нашу першу Гельм, котрий здобув П. вже двічі в чергу. Як видно з табелі, пробити це може тільки ТУШ, бо ні інші клуби нема що налітиса. Колиб нашу здобув Гельм, то вона перейде вже на його власність. А шкода.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

ДАЖБОГ, літературно-мистецький журнал ч. 2. 22 грудень 1932.

ВІДРОДЖЕННЯ, ілюстрований орган українського протиназкового і протинародного руху. Рік V. Ч. 10—11. Львів, жовтень і листопад 1932.

СТУДЕНТСЬКИЙ ШЛЯХ, Львів, листопад-грудень ч. 11—12. 1932.

НАШ ПРИЯТЕЛЬ, місячник для молоді. Рік XII. Ч. 5. Львів, січень 1933.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ плати кооперативам дня 20. XII. 1932, за масло експортне та десерове пріма 3:00 зол., за літру молока 17—19 сот., літру сметани 0:00 зол., копу 6:80—7:00 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театр.

Великий Миський театр.
Середа, 21. XII. год. 7.30 веч. Опера. Четвер, 22. XII. год. 7.30 „З малої хмири“ (Абон. 4).
Пятниця, 23. XII. год. 7.30 веч. „З малої хмири“ (Абон. 5).
Неділя, 25. XII. год. 7.30 веч. „З малої хмири“ (Абон. 5).
Понеділок, 26. XII. год. 3.30 попол. „З правди, щоб було добре“ (Шини і Желі). Абон. 4).
Вівторок, 27. XII. год. 7.30 веч. „Орфей у пеклі“ (Абон. 5).
Середа, 28. XII. год. 7.30 веч. „З малої хмири“ (Абон. 5).
Четвер, 29. XII. год. 7.30 веч. „Орфей у пеклі“ (Абон. 5).
Пятниця, 30. XII. год. 7.30 веч. „Орфей у пеклі“ (Абон. 5).
Субота, 31. XII. год. 7.30 веч. „З малої хмири“ (Абон. 5).
Субота, 31. XII. год. 11.30 веч. „Весельчак“ ревія.
Неділя, 1. I. год. 3.30 попол. „Орфей у пеклі“.

Театр Ріжнородностей.

Середа, 21. XII. год. 7.30 веч. прем'єра „Джм і Джиль“ муз. комедія. (Абон. 5).
Четвер, 22. XII. год. 7.30 веч. „Джм і Джиль“ (Абон. 5).
Пятниця, 23. XII. год. 7.30 веч. „Джм і Джиль“ (Абон. 5).
Неділя, 25. XII. год. 7.30 веч. „Джм і Джиль“ (Абон. 5).
Понеділок, 26. XII. год. 3.30 попол. „Насолода честию“ (Абон. 4).
Понеділок, 26. XII. год. 7.30 веч. „Джм і Джиль“ (Абон. 5).
Вівторок, 27. XII. год. 7.30 веч. „Джм і Джиль“ (Абон. 5).
Середа, 28. XII. год. 7.30 веч. „Джм і Джиль“ (Абон. 5).
Четвер, 29. XII. год. 7.30 веч. „Бездомний лікар“ (Абон. 1. Шини жинжені).
Пятниця, 30. XII. год. 7.30 веч. „Джм і Джиль“ (Абон. 5).
Субота, 31. XII. год. 7.30 веч. „Джм і Джиль“ (Абон. 5).
Субота, 31. XII. год. 11.30 веч. „Еспанська муха“.
Неділя, 1. I. год. 3.30 попол. „Насолода честию“ (Абон. 4).

Кіно.

АДРІА: „На Сибір“.
АПОЛЬО: „Банди Бубуа“.
АТЛАНТИК: „Пісня моті“.
КАСІНО: „Іх доля та неволя“ (Льорель і Гарді). Весела парад на весело „Чарі оуте Європу“.
КОЛЬОСЕЙ: „Франкенштайн“ ревія „Група веселого амора“.
КОПЕРНИК: „Під фальшивим прапором“.
МАРУСЕНЬКА: „Під фальшивим прапором“.
МІРАЖ: „Любка з Тагіні“ та Льорель і Гарді.
ОАЗА: „Бунт совісті“ і ревія.
ПАЛІС: „100 метрів кохання“.
ПАН: „Гори в полум'ях“.
ПАСАЖ: „Небезпечний шлях“ (Том Мікс). „На проєсній“ Міромського.
ПРОМІНЬ: „Шукай жінку“ і ревія.

СТИЛЕВ: „Великоміські вулиці“ та ревія „Веселі Свєршкі“.

УТІХА: „Американські пачкарі“ (Боб Костер), „Пат і Патахон, вишадіники по року“.

ХИМЕРА: „Любка опівночі“ (Дж. Мекдональд).

Закордонне радіо.

Середа, 21. грудня 1932.

Братислава (278,8) 12.30 Концерт, 20.35 Фортепіано, Копенгаген (281,2) 20.30 „Марта“ оп. Фальтова, Мільно (331,4) 20.30 Комедія, джаз, Штрасбург (345,2) 14.10, 19.30 Концерт, 20.50 „Альцеста“ оп. Глюка, Штутгарт (360,6) 17.00 Концерт, 20.30 „Юдита“ муз. пєса Люцато, Гельсінгфорс (368,1) 19.00 Хор, 19.40 Вес. пісеньки, Бухарешт (394,2) 20.00 Концерт хору, Білгород (430,4) 12.05 Концерт, 20.00 Опера, Рим (441,2) 20.45 Оперний вечір, Прага (488,6) 15.30 Співа, Новіковська Рижкова, 20.35 Арт та пісні, Райхс, Відень (517,2) 11.30 Квартет, Мінхен (532,9) 19.35 Вечер гумористів, Харків (937,5) 10.00, 15.00, 17.30, 19.30 Концерт, 16.35 Гумор, 24.00 Заукованки, Париж (1724,1) 21.30 „Ль Обєрі ді Шеваль Блянк“, оп. Бенацького.

Четвер, 22. грудня 1932.

Братислава (278,8) 12.30 Концерт, 19.20 Музика, Копенгаген (281,2) 22.05 Данська музика, Мільно (331,4) 20.30 „І Карнаціон“ оп. Лячєтія, Штрасбург (345,2) 21.30 Весела музика, Бухарешт (394,2) 17.00, 18.25 Концерт, 19.40 Опера, Рим (441,2) 20.45 Концерт, Прага (488,6) 20.10 „Яношик“ словацька трагедія Матєна, 22.25 Суч. музика, Відень (517,2) 11.30 Квартет, 15.45 Співа, Шалтон (баритон), Мінхен (532,9) 21.00 „Робінзон золь ніхт штербен“ пєса Ферстера, Будапешт (550,5) 17.30 Концерт, 19.30 „Годфранові казки“ оп. Оффенбаха, Харків (937,5) 10.00 12.15, 15.00 Концерт, 14.30 Концерт для дітей, 17.30 Мист. трансмі, 19.00 Українська музика, 24.00 Нар. пісні.

Львівське радіо.

Середа, 21. грудня 1932.

11.40 Огляд преси, 11.55 Час, 12.10, 16.00 17.00 Грамофон, 13.20 Метеоролог. комунікат, 15.10 Експортний комунікат, 15.15 Господар. комунікат, 15.25 Для дітей „Як шкура пантери стала цятована“, 15.45 „Казка про ялину“, 16.40 „Оси візьомі прикмети“, 17.20 Віолончель, 18.00 Легка й танк музика, „Вільна страфа Гліні“, 19.15 Весілля, 19.30 „Згодна дівчина“, 19.45, 21.05 Прес. рад. денник, 20.00 „Тенор, слава й кінець“ (Карузо), 20.30 Легкі пісеньки, 21.00 Спорт, 21.10 Камер. концерт, 22.05 На овилі, 22.15 Танк музика, 22.40 „Оксфорд і Кембридж“, 23.00 Танк музика.

Четвер, 22. грудня 1932.

9.45 Богослуження в Волоцькій церкві, 11.40 Огляд преси, 11.55 Час, 12.10 Концерт, 13.20 Метеоролог. комунікат, 15.10 Експорт. комунікат, 15.15 Господар. комунікат, 15.25 Грамофон, Служба парум, 16.00 „Два образці“, 16.15, 17.00, 22.15 Грамофон, 16.25 Лекція фр. мови, 16.40 „Винаходи й добробут“, 17.40 Вісвіт, 18.00 Легка музика, 18.40 Співа, Сеснал. Ото, 19.00 „Чари з того світа“, 19.15 Весілля, 19.30 „Св. Вєсир у Суперані“, 20.00 Легка музика, Спорт, Прес. рад. денник, 21.30 „Лілія“ на осн. Сенжєвича, 22.35 Комунікат, 23.00 Ретрансмісія закордон. станції.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакції не відповідало.

Замість візка на могилу бл. п. Григорія Пікаса, управ. школи в Гвоздичі Горішній, складає родина Собкович 20 зол. на „Рідну Школу“.

Загальні Збори Товариства „Захист ім. митропол. Андрея гр. Шептицького для сиріт“ у Львові відбудуться дня 31. грудня ч. р. в год. 5. попол. у салі засідань Митропол. Консисторії (пл. св. Юра 5) з таким порядком нарад: 1) Відчитання протоколу останніх Заг. Зборів. 2) Заг. Ради з діяльності. 3) Рахункове замкнення по день 31. грудня 1932. 4) Заг. Контрольної комісії. 5) Вибір віцепредсіданика Т-ва і 3 членів Ради. 6) Вибір 3 членів Контрольної комісії. Якщо в означений годині не явиться потрібне до правосильності ухваля число членів, відбудуться по думці § 11. статуту пів години пізніше другі загальні збори в тм самим місці і з тим самим предметом нарад, які рішатимуть правосильно без огляду на число прийдених членів. — Львів, дня 20. грудня 1932. — За Радю Товариства: о. В. Тит Войнаровський, віцепредсідник, о. В. Ліщиний, секретар. 1051 1—1

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідало.

КОВДРИ зол. 9.80 зростові першорядно виконані, постла, найдешевше найбільший вибір Фрайліх, Львів, Сикстуська 21.

ПОЗІР! Амадорські Гуртки! ПОЗІР! „Польська Театральна Бібліотека“ в Тернополі видала нові комедії з драми на зимовий сезон: 1. З Тамтого Світа, комедія в 3 діях В. Мартиневича, ціна 2 зол. 2. Змійка, комедія в 4 а. В. Ришкова, ц. 3 зол. 3. Книгиня Кепучіаде (Тітка Карла) комедія в 3 а. Мольєра, ц. 2.50 зол. 4. Довбуш, істор. драма Я. Косовського в 5 а., ц. 2 зол. 5. Циганка Красавиця, пєса в 3 а., ц. 1.50 зол. (в друку) Книжки сидяться за попереднім надісланням грошей. 705 6—7

ТОРБИ ШКІЛЬНІ, тенки, портфелі, гаманці поручає, найдешевше Заведення Римарсько-Галицького Н. Барера, Сикстуська 2. 370 х

АДВОКАТ на провінції шукає співзасідателя. Зголошення під „Згода“ в Адміністрації „Діло“.

ЛІКАР, пристійний, високий шати, ожелється з жінкою коративною, здоровою, працюючою, що має кількасот доларів і нерухомість — може 6 ти землі. „Доктор 32“.

КОМФОРТОВУ кімнату з удержанням або без негайно відізнай студентам або студентам, Кадєцька 12, 8. 1—1

ПІД 1. ЛІПНЯ 1933 відступлю в повному місті добру адвокатську канцелярію. Зголошення до Адміністрації під шифром „Добрий інтерес“, 1049 1—4

НАЙКРАЩИЙ ДАРУНОК НА ЯЛИНКУ. Бог Предвчний, збірка коляд у легкому укладі (для початку) для дітей на фортепіано, дві скрипки аб. с-ва. Ціна 3—4 зол. Замовляти: Книгарня Шевченка, Львів, Ринок 10.

ПРИ ПОТОЦЬКОГО нова каміння комфорта, віальне мешкання, комірня 4.800 золотих за 50 тисяч — готівкою 36 тисяч до продажу. Ігнат, Курцова 24, тел. 16-22 1051 1—1

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідало.

Банки — Пещата — Війки

до лешат власного виробу в найбільшій виборі поручає

КОНЕВИЧ, БАТОРОГО 12, Тел. 76-04, 892 Ціни значно знижені

МУЗИЧНІ НОВИНИ.

М. Лисенко: Заповіт, сольовий, тенор та мужський хор (перший раз друковано) ціна зол. 1.50.

Д. Січинський: Скорше, скорше, ти синіє море (хор невіданих П. ді Роксолані), хор міш. — ціна зол. 1.50.

Д. Січинський: Біда немця, наша земліце (хор невіданих П. ді Роксолані), мішаний хор — ціна зол. 1.50.

Замовляти:

КНИГАРНЯ ШЕВЧЕНКА, 974 Львів, Ринок 10. 2—3

П'ЯНИНА

першорядні по змислових цінах; на догдних умовах. Купно, продаж; заміна у живих інструментах.

НОВАЦКІ

Пісудського 17. Тел. 35-21.

КОЖНУ НЕДУГУ ВИЛЧИШ якщо будеш регулярно вживати

Зела д-ра Браєра

найбільше помічні у таких недугах:

1. — кашаль, астма, побільшення легень — ціна зол. 3.50.
2. — ревматизм, артритизм (лиха переміна матерії) — ціна зол. 1.50.
3. — шкунково-кишкових недугах, недугах печінки, жовтяниця — зол. 3.—
4. — нервових, болі голови, безсоння, апатія до життя — ціна зол. 4.—
5. — блідність, довготривала некрозність — ціна зол. 5.50.
6. — нервові, міхура — ціна зол. 4.—
7. — загального затроєння — перече шайочі — ціна зол. 1.50.

Дістати можна в оригінальній опакуванні в аптеках, аптечних складах і дрогеріях, або у фабриці ПОЛЬГЕРБА — Красів-Подлузе, скр. пошт. ч. 48. Зацікавлені дістануть на домагання безплатно з фабрики брошуру: „Як віджисати до рока“.